

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Mir in disciplina

sta glavni oznaki druge etape češkoslovaških občinskih volitev, ki niso sicer prinesle nikakršnih posebnih presenečenj. Kakor prejšnjo nedeljo, tako so tudi pred včerajšnjem volitve druge etape potekle popolnoma mirno, disciplinirano. Dejstvo, da so se navzlic veliki notranji napetosti ter začasemu prilisku od zunaj moglo izvršiti demokratične volitve popolnoma v miru in redu, spodbija znano tezo, da je bil mir v sudetsko nemškem področju rušen radi varnostnih ukrepov od zgoraj. Nedeljski rezultati ne izkazujejo sicer bogve kakšnih sprememb napram prejšnji nedelji, vendar pa se je navzlic temu nekoliko jasneje začrtala sedanja notranja politična struktura ter razpoloženje češkoslovaških državljanov. — Zmanjpolitični dogodki pa se zrcalijo v volilnih rezultatih v toliko, v kolikor je češka narodno socialistična stranka beležila skoro povsod porast svojih glasov, v čemer se odraža manifestacija zaupanja napram sedanji vladi. Radikalne češke stranke so doživele ponoven poraz, tako zlasti fašistična stranka generala Gajde in liga Stříbrnega. Nekoliko napredka so pokazali tudi komunisti, zlasti v čeških občinah v praški okolici. Na nemški strani je zbrala največ glasov Henleinova sudetsko nemška stranka, ki je dosegla 67% vseh mandatov v nemških občinah. S tem pa izdaleka ni dosežena ona stopnja totalnosti, ki so jo napovedovali. Nemška socialnodemokratska stranka je sicer nekoliko nazadovale, vendar pa je pretirano nmenje onih, ki bi radi videli v tem konec omenjene stranke.

Londonški tisk posveča največ pozornosti rezultatom nedeljskih češkoslovaških volitev. »News Chronicle« je priobčil poročilo iz Prage pod naslovom »Delavci kažejo močan odpor proti narodnemu socializmu.« V tem poročilu se povdarja, da so nedeljske volitve jasno pokazale neupravičenost Henleinove zahteve, da govori v imenu vseh sudetskih Nemcev. Nemški delavci so pokazali mnogo odločnosti in hrabrosti, ko so dokazali, da se ne bojijo raznih groženj in pretenj, katerim so bili izpostavljeni. Vzporeja se napetost prejšnje nedelje s sedanjjo nedeljo obeleženo po mirni situaciji. »Daily Express« pa objavlja poročilo svojega posebnega dopisnika iz Češkoslovaške, ki je mogel ves čas svojega bivanja v bratski češkoslovaški republiki beležiti samo en neznan incident. Isti dopisnik navaja, da je v sudetsko nemškem področju koncem triranih zelo malo čet, dočim je ob svojem potovanju skozi francosko nemško obmejno ozemlje opazil precej razgibano kretanje čet in je povsod, zlasti na nemški strani, lahko videl pokret vojaških avtomobilov, tankov itd.

Optimizem razodevajo zlasti pariški komentarji k nedeljskim češkoslovaškim volitvam. Ta optimizem je povzročil predvsem miren potek volitev, potem pa tudi znana izjava ameriškega državnega tajnika Hulla, ki pa je na nemški strani zbudila precej slabe volje ter zaskrbljenosti. »Excelsior« navaja, da je češkoslovaški poslanik v Parizu Osusky potrdil vtis o popuščanju napetosti, saj nadaljuje praška vlada, ki je po polna gospodarica notranje situacije, svoje razgovore s Henleinom v duhu pripravljenosti za sporazum. Henleinovcem je pripravljena dati praška vlada velike koncesije ter jih poziva k sodelovanju v znaku polne enakopravnosti z vsemi ostalimi češkoslovaškimi državljani v okviru njene suverenosti ter neodvisnosti. —

Kitajska letala nad Tokiom

JAPONSKA PRESTOLNICA V POPLAVI LETAKOV, KI POZIVAJO K UPORU PROTI »EGOISTIČNI TER OBLASTIŽELJNI VLADAJOČI KLIKI«.

TOKIO, 31. maja. Včeraj so startala s kitajskega ozemlja številna letala, ki so se kmalu za tem pojavila nad Koreo. Tri letala so nadaljevala svoj let v vzhodni smeri in so jih videli zvečer pri Kuma-motu. Ponoči so bili kitajski letalci že nad Tokiom in so vrgli več desetstičnih letakov v japonskem jeziku na japonsko prestolnico. V teh letakih pozivajo Kitajci japonski narod k sporazumnosti, ker ho-

če kitajski narod živeti z Japonci v miru. Zato pa je potrebno, da se zruši »egoistična ter oblastiteljna vladajoča klika na Japonskem.« V Tokiu je zbudil ta pojav kitajskih letal precejšnje vznemirjenje, zlasti, ker se je bati, da bi ob drugi priliki ne metala letala na japonsko prestolnico samo letakov, ampak tudi bombe. —

Anglija bo v primeru potrebe uvedla splošno vojaško dolžnost

LONDON, 31. maja. Velikansko pozornost je zbudila včerajšnja izjava oboroževalnega ministra lorda Inskipa, ki je

dejal, da bo Anglija uvedla splošno vojaško dolžnost, če bi bilo to potrebno.

Pred izvedbo britanskega načrta o umiku španskih prostovoljcev

ANGLIJA IN FRANCIJA SKUŠATA PRIDOBITI MOSKVO ZA TA NAČRT.

LONDON, 31. maja. Danes popoldne se sestane v Londonu pododsek odbora za nevmešavanje, da se posvetuje glede izvedbe britanskega načrta za umik tujih prostovoljcev iz Španije. Angleška ter francoska diplomacija delata s polno parom da bi pridobili Moskvo za to, da opusti svoje dosedanje stališče glede Španije. V koliko se jima bo to posrečilo, bo pokazal razvoj bližnjih dni. Sovjetska vlada stoji prej ko slej na stališču, da je barcelonska vlada edina zakonita vlada v Španiji, ki ji morajo velesile nuditi vso pomoč. Moskva označuje generala Francakot vodjo upora proti zakoniti španski vladi. Anglija in Francija vidita v tem

stališču Moskve vzrok precejšnjega otežkočenja pri delu za pomirjenje Španije, in nista pripravljeni, da bi se oddaljili od britanskega načrta in da bi se s tem znašli v slepi ulici. Če bi se do danes popoldne ne doseglo soglasje, potem bo pododsek takoj pristopil k obravnavanju finančne strani izvedbe britanskega načrta in sicer brez ozira na nadaljnje zadržanje Moskve. Kakor se doznava, se bo pododsek v četrtek ponovno sestel. Do tega dne ima Moskva čas, da spremeni svoje stališče v vprašanju umika tujih prostovoljcev. V nasprotnem primeru pojde pododsek svojo določeno pot.

Trije polki japonsko mandžurskega „Lawrencea“ v kitajskih kleščah

HANKAU, 31. maja. Z več strani se potrjuje vest, da se je posrečilo kitajski vojski obkoliti tri japonske polke znane 14. divizije, ki se nahaja pod poveljstvom generala Doihare, znanega kot »japon-

skega Lawrencea« v Mandžuriji. Njegova vojska se je znašla v kleščah severozapadno od Lanfenga že pred tremi dnevi, pa se doslej ni mogla rešiti. Trije japonski odredi jim hitijo na pomoč.

»Petit Parisien« pripominja, da nimajo nedeljske volitve na sebi ničesar triumfalnega, pa tudi ničesar absolutnega. Tudi ta list ugotavlja popuščanje napetosti v Pragi ter drugih evropskih prestolnicah. »Matin« ugotavlja, da se je položaj sicer izboljšal, vendar pa se je treba čuvati preuranjenega optimizma. Četudi so se lahko prepeličili težki incidenti, vendar pa je glavna težava še vedno v tem, da se najde pot k praktični rešitvi spornih vprašanj. Evropske sile si želijo sicer naglega uspeha pri pogajanjih, vendar pa je še vedno opreznost zelo na mestu. »Epoque« zatrjuje, da je bil nemški tisk te dni sicer manj napadalen, medtem ko je imel Hitler svoje konference z generalštabnimi častniki. Potrebna pa je opreznost tudi pred tiho-

vodo. To dokazuje predvsem Göbbelsov govor v Dessau. »L'Oeuvre« pa navaja, da se v Berlinu opaža skepsa glede trajnega kompromisa med sudetskimi Nemci in češkoslovaško vlado, vendar pa so navzlic temu diplomatični krogi prežeti z optimizmom. Nič naravnega ne more sicer prepričati, da ne bi Nemčija lahko segla po novih podvigih proti Češkoslovaški, vendar pa si je težko zamisliti uresničenje teh nemških načrtov po koncesijah, ki jih nudi češkoslovaška država v popolnem skladu z velikimi demokracijami. Takšni načrti se ne bodo mogli izpolniti brez težkih komplikacij in je baš radi tega upati, da bo Nemčija dala prednost sporazumu s Prago.

Palečki

Vladko Radić in HSS

Ob priliki ugotovitve frankovsko usmerjene »Nezavisnosti«, da »nobena organizacija HSS v Zagrebu ni doslej po nalogu« od zgoraj hotela sprejeti za svojega člana Vladimirja Radića, sina pokojnega Stjepana Radića, ustanovitelja in predsednika HSS, četudi je on to pismeno zahteval, piše Maštrovičev »Dom« sledeče zanimive reči. »Kolikor nam je znano, obstojajo v Zagrebu takozvane volilne organizacije pristašev dr. Mačka, kar pa ni isto, kar HSS. V organizacijah pristašev dr. Mačka je vse skupaj zbrano, kar je pristašev raznih bivših in sedanjih političnih strank, struj in skupin, celo takih, ki so vedno bili in ki so še danes nasprotniki HSS. Torej ne drži trditve »Nezavisnosti«, da nočejo sina pokojnega Stjepana Radića sprejeti v biveše HSS, kajti, če je neka stranka bivša, potem pomeni to toliko, kakor da organizirana stranka ne obstoja, pa ne more potemtakem imeti svojih organizacij tako dolgo, dokler se v smislu svojih statuten ne obnovi. Če se pa pod označbo oroorganizacija HSS razumejo one organizirane skupine v posameznih mestih, kakršne so bile pred 6. januarjem 1929, potem ni bilo Vladimirju Radiću niti potrebno, da zahteva sprejetje v te organizacije, ker pripada takšni politični skupini že od prej, kar velja tudi za vse ostale tedanje organizirane pristaše in funkcionarje, v kolikor se sami s svojim delom in svojo voljo niso izločili. — Navzlic tem upa je zelo zanimivo, zakaj so preprečili, da bi postal Vladimir Radić član volilnih organizacij dr. Mačkavih pristašev v Zagrebu, če je on tako želel.«

Kakor nekdanj...

»Proboj« poroča v št. 3: »Po naših knjižnih izložbah je v nekaterih samo polovica, v drugih pa kar 99% nemških knjig, o kaki srbohrvaški, češki ali ruski knjigi pa ni niti govora. Kaj šele o francoskih in drugih. Od slovenskih je le tuintam kakšna skrita v ozadju. Ni se zato čuditi, če slišimo tujece: »Povsod samo nemške knjige kakor pri nas.« Imamo sijajne založbe, pisatelji celo sami inserirajo svoje duševne otroke, če pa iščeš kje kako našo knjigo, je vsaka »že razprodana ali pa na potu«. Sklep? Maribor je takšno mesto, kot je bilo nekdanj. V knjigarnah, vsaj v nemških, se ni nič spremenilo... Nekdanj smo bili dijaki vse stransko upoštevanj narodni faktor, saj so še danes načelniki vseh nacionalnih društev sami stari »dijaki«. Kaka pa je danes mladina? Nič redkega ni, če prispejo v naša obmejna mesta absolventi slovenske univerze, ki se v obraz rogaajo narodni zaskrbljenosti obmejnih narodnjakov. Nekdanj smo take junake imenovali kukaviške krnhorboce, danes so to še samo potomci nesrečne internacionale. Stara suknja novi gumbi... Videl in slišal sem srbske, bolgarske, italijanske in nemške otroke, ki naravnost fanatično ljubijo svoj rod in domovino. Ni mi pa znano, kje bi našel slovenskega učenca, ki bi se drznil, kakor oni Kočevčarček na slovenski šoli, ki je kar sam intoniral nemško pesem, da bi zahteval na pr. na kaki nemški šoli v Kočevju slovensko pesem. To so le prazne sanje, ki se ne bodo nikdar uresničile. Kje le tičijo vzroki, da naša mladina nikdar ne nastopa radikalno narodno? Ali je morebiti vzrok v tem, da vsak odločen pojav kar v kali zatremo, ker se bojimo posledic? Morebiti je delni vzrok tudi v tem, da se

Gospodarske beležke

Nemci kupujejo pri nas konje. Te dni je prispela v Veliko Kikindo nemška strokovna komisija, ki namerava v Banatu nakupiti konje za vojaške svrhe. Nemci konje zelo dobro plačujejo, in sicer po 6 do 8000 dinarjev za komad. Kakor se doznava, bodo Nemci kupili okoli 1000 konj.

50 vagonov jaje smo izvozili pretekli teden na Dunaj, dočim je bil izvoz jaje v Italijo neznan in smo odpremili v Italijo le 6 vagonov jaje.

Izvoz naših drv v Južno Ameriko. Včeraj je odplul iz šibeniškega pristanišča parobrod »Preradović«, ki je natovoren s 40 vagoni hrastovega drva za Argentino.

Cene zelenjavi so v naši državi povsem različne. V Novem Sadu prodajajo na primer mladi grah po 5 din za kg, mladi krompir po 8 din, beluše po 8, paradižnike 30 din, novo zelje po 3 do 4 din, kumare po 2 do 3 din komad. Tudi sadje je mnogo cenejše kakor pri nas in prodajajo črešnje po 8 do 10 din za kg, jagode po 6 do 8 din za kg.

Čisti dobički. Od 10 na 20 milijonov din bo povišala Tvoronica aluminija d. d. v Lozovcu svojo glavnico. Tvoronica je kakor znano pričela obratovati lani 1. julija in je znašal čisti dobiček v prvem poletju 555.500 dinarjev.

Sportna gibanja

Jugoslavija : Švedska 2:1. V Zagrebu se je včeraj nadaljeval teniški dvoboj za Davisov pokal med Jugoslavijo in Švedsko. Punčec je v nadaljevanju prekinjene igre s Rohlsonom zmagal tudi v tretjem zetu s 6:2, tako da je bilo stanje 1:1. Nato se je pričela igra v dvoje in sicer sta nastopila Punčec-Kukuljević in Schröder-Rohlson. Zmagal je naš par s 6:3, 9:7, 6:3, tako da je sedaj stanje 2:1 za Jugoslavijo. Danes sta na sporedu zadnji dve igri. Igrala bosta Punčec proti Schröderju in P. lada proti Rohlsonu.

tvorci naše kulture na deželi vse premalo od narodnega duha prepojeni pošiljajo v hude življenjske boje. Tudi mi smo se nekdanj vse drugo učili, samo ne to, kar bi med narodom najbolj potrebovali. — Profesorji naj dajo več naši mladini kakor so nekdanj sami dobili, in uspehi njihovi učencev bodo vidno jasnejši. Kje pa naj jemlje, če ni nikjer nabiral? Stara pesem...

Še to naj stlačim pod gornji naslov: Tvrda Črniček je svoj pomazani naslov spremenila v Tschernitschegg, Povž v Posch, Cvilag v Zwillag, Butolen v Wutholen, Brdnik pa v Wernigg. Samo v Mariboru gre čez nazaj...

Slovenska obzorja

Dr. Beneš z Jugoslovenci za svetovne vojne

(K 28. maju.)

Kot zastopnik Narodnega sveta sem začel neposredno sodelovanje z jugoslovenskim odborom dne 11. februarja 1916. na sestanku s Trumbićem, Zupanićem in Vošnjakom v Parizu. V teku časa sem se srečaval s Supilom, Hinkovićem, Meštrovićem, Vojnovićem, Potočnjakom, Radovićem, de Giuliom, Cvjetičem, Gregorinom, Banjaninom in drugimi. Od marca 1916. je bilo sodelovanje sistematično, prijateljsko, zaupno. Skupno delo in skupne nevarnosti so nas zelo zblížale. Bili smo tudi osebno prijatelji in prijateljstvo je ostalo vso vojno ter še po vojni. Največ stika in osebnega sodelovanja sem imel izmed avstro-ogrskih jugoslovanov s Trumbićem. Spominjam se ga rad, da — z ganljivostjo; preživeli smo skupaj dobo težkih nesreč in nevarnosti. Ne pozabim trenutku resnične radosti, ko mi je prišel čestitaj v avgustu 1918. k angleškemu priznanju Narodnega sveta kot dejanske vlade in češkoslovaškega naroda kot zaveznika. Smatral je to za odločilen udarec za habsburško državo ter za zmago tudi za jugoslovane. Pridobil si je mnogo prijate-

Sokolstvo

10.000 jugoslovenskih Sokolov v zlato Prago

Poslednja navodila — Zvestoba za zvestobo!

Ker poteče jutri zadnji dan za prigranjanje za vsesokolski zlet v Prago, prinašamo zadnja sporočila za tiste, ki se nameravajo prigranjanje za zlet.

Vsakdo, ki se namerava udeležiti zleta v Pragi mora imeti slavnostni kroj. Vsi telovadeči pa morajo tudi znati predpisane proste vaje. Prigranjanje se morajo do 1. junija t. l. pri svojih društvih in vplačati telovadci 326 din, netelovadci pa 341 din. V tem znesku je vračunana vožnja v Prago in nazaj, jugoslovenski in češkoslovaški zletni znak, s katerim ima vsakdo brezplačen vstop k vsem nastopom na članski tribuni, vstopa k najrazličnejšim razstavam; v Pragi ima brezplačno stanovanje na skupnih prenočiščih in je končno vsak izletnik zavarovan za primer nezgode na potovanju in v Pragi. Toliko in takšnih udobnosti ni nudila doslej še nobena prireditelj te vrste. Prehrana je preračunana dnevno po 12—17 din, in to v gostilnah in hotelih. Tako je možno, da

si vsakdo za 450—500 din ogleda Prago in največjo sokolsko prireditev, na katero pride preko četrtilijona sokolskih pripadnikov.

Naša jugoslovenska delegacija bo štela okoli 10.000 Sokolov in Sokolic. Člani in članice odpotujejo iz področja mariborske sokolske župe dne 30. junija in se vračajo iz Prage dne 7. julija. V Pragi ostane skoraj celih 7 dni, tako, da si vsak v teh dneh lahko temeljito ogleda Prago in vse njene znamenitosti. Potovali bomo preko Madžarske, Bratislave, Brna v Prago, da si med vožnjo lahko ogledamo pokrajine, po katerih običajno ne potujemo.

Pohitimo v čim večjem številu v Prago, da se tako oddolžimo bratom in sestram Čehoslovakom, ki prihajajo ob vsaki priliki k nam in da manifestiramo za sokolsko in slovansko skupnost. Zvestoba za zvestobo!

Kulturni razgledi

Finžgarjeve drame

(Ob premijeri »Divjega lovca«.)

Finžgarjeve štiri drame gredo sporedno z njegovim pripovedniškim razvojem. Najprej vidimo v njih delo ljudskega pripovednika, ki ga zanima domaća zgodbenost in pestrost ljudskega življenja (»Divji lovec«); ta domača pripoved se poglubi v tendenčni, narodno reprezentativni igri (»Naša kri«) in najde svoj koren v plemeniti ljudski vzgojnosti (»Veriga«, »Razvalina življenja«).

V »Divjem lovcu«, ki ga je napisal Finžgar leta 1901, je vse polno domače kmečke tipičnosti, planinske folklorne, same dogodovščine domačega kraja v Jabrecnici pod Stolom in odrsko poveljčano domače okolje. Kar je v nji korajžarske romantike, je nastala nevedno pod vplivom tedanjega gledališkega okusa; besedna domačnost in patetičnost pa sta Finžgarjevi. Krstna predstava »Divjega lovca« je bila 11. marca 1902. leta v ljubljanskem starem gledališču. Naj omenimo, da je igral torej prvi Tončka, mimo Borštnika dozdaj največji slovenski igralec Verovšek. — Kmalu zatem je preplavila ta igra vso slovensko deželo. Še košček zgodovine je v »Divjem lovcu«. Leta 1918. naj bi se otvorilo v Ljubljani Narodno gledališče z drugim Finžgarje-

vim dramskim delom »Naša kri«, toda avstrijski cenzor je igro prepovedal, češ, da se taka izrazito protiaustrijska igra ne bo nikoli igrala. Tedaj so gledališče otvorili z »Divjim lovcem«. Režiral je Nučič; glavne vloge pa so igrali poleg Nučica (Janez) še Danilo (rihtar), Rasberger (Jure) in Povhe (Tonček). Ob priliki 15. letnice Narodnega gledališča v Ljubljani sta v prof. Šestovi obnovljeni predstavi »Divjega lovca« gostovalo v glavnih vlogah kot gosta iz Zagreba Nučič in Podgorska. Finžgarjevo 60letnico rojstva je proslavilo ljubljansko gledališče uprav z njegovim »Divjim lovcem«.

Leta 1910. je napisal Finžgar »Našo kri«. Ena stran je videla v nji reakcionarnost, protifrancosko tendenco, druga pa poudarek slovanstva v neki domačnosti, v široki ilirski koncepciji, a glavno misel so pogodili le tisti, ki so videli v igri kmečko samobitnost, ki odklanja vsakega tujca, kar kmet hoče živeti po svoje, svobodno in tako, kakor je živel na svoji zemlji od nekdanj. Krstna predstava »Naša kri« je bila leta 1912., 2. januarja v Ljubljani.

Leta 1919. je Finžgar spopolnil že

l. 1914. napisano kmečko dramo »Veriga«. Igra je postavljena na tiste osnove, na katerih slone najbolj zrela Finžgarjeva dela, na ljudske strasti, ki iz malenkosti porojene spajajo obraz ljudski duši in jo preslepe, da tava in išče v senci, kar ji je v pogubo, ne vidi pa velikih rešnih ciljev, do katerih vodi pot ljubezni. Delo je doživelo svojo premijero v Nučičevi režiji l. 1919. leta. Glavne vloge so igrali: Nučič, Bratina, Rasberger, Bukšekova.

Ob petdesetletnici 1921. je prišla na oder četrta ljudska drama »Razvalina življenja«, ki je dramatično bolj strnjena ko druge Finžgarjeve igre; v nji

Vašim otrokom stalno samo Reneto.

je pisatelj globoko pogledal v največje napake kmečkega nacionalizma, pokazal usodno brezvestnost v ljubezni, zadržan in brezsrčenost v gospodarskem izkoriščanju.

V vseh Finžgarjevih igrah, posebno v zadnjih dveh, je največja pisateljeva odlika izbran, lep narodni jezik; včasih je ta jezik do slovesnosti povzdignjen, včasih prav do naturalizma resničen, najrajši pa se ubere v zvonec pregovor.

Mimo tega je napisal Finžgar tudi dramatično sliko o starem jamskem desetercu — ki pa se ni nikoli igrala. Pripravljen je bila za slovensko-hrvatsko abiturijensko veselico leta 1891. — tedaj je namreč Finžgar maturiral. Tistega sestanka se je udeležil tudi pok. Stefan Radič. Ker se je zdela vladi vsebina preveč panslavistična, jo je dva dni pred vpriporitvijo prepovedala.

Novice z Murskega polja

Smrtna kosa. V Križevcih je umrl g. Anton Vrabl, bivši trgovec in posestnik. Pokojni je bil dober človek in marljiv gospodar ter znan kot poštenjak. Bodi mu ohranjen časten spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Putnikove novice

Binkošti na Jadranu! Skupinsko potovanje Putnika Maribor: od 4. do 6. junija: Crikvenica Din 240.—, Omišalj Din 220.—. Prospekti, informacije in takojšnje prijave (do 1. junija) pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

Le še jutri v sredo, dne 1. junija se sprejemajo prijave za Putnikovo skupinsko potovanje na Jadran: od 4. do 6. junija: Crikvenica Din 240.—, Omišalj Din 220.—. V ceni je vpoštevana vožnja z vlakom in parnikom. Izkoristite ugodno priliko za cenen obisk krasnega Jadrana! Informacije, prospekti in prijave pri Putniku Maribor.

Darujte za azilni sklad PTLI

nosti italijansko-jugoslovenskega sporazuma. Podal se je na to svoje prvo italijansko potovanje dne 24. marca 1916. — Jugoslovani niso videli tega preveč radi ter so gledali od te dobe na Štefánika z rezervjo, smatrajoči ga za prevelikega italofila.

Kljub temu se je sodelovanje češkoslovaškega Narodnega sveta z jugoslovenskim odborom v pariškem in londonskem okolju stalno poglobljalo in Štefánik je bil v načelu vedno njega najiskrenejši privrženec. Razlika se je tikala predvsem taktike in postopka. Na posebnem sestanku s Trumbićem dne 16. aprila 1916. smo se dogovorili o skupnem programu in postopku v praksi, česar smo se potem v polni meri in stalno držali vse do konca vojne. Skupnemu postopanju je bil dan izraz tudi s tem, da je Denis napravil iz naše revije »La Nation Tchèque« organ ne le za češkoslovaška, ampak tudi za jugoslovenska vprašanja.

Posledice tega so se kmalu pokazale. Štefánik je na svojem potovanju v Rimu zadel na močan odpor proti nam; rimski politični krogi so ga med drugim motivirali tudi s tem, da zavzema »La Nation Tchèque« radikalno stališče proti Italiji ter da nas ne bodo jačali in podpirali proti samim sebi. Tako so se po sodelovanju Narodnega sveta z jugoslovenskim odborom v Parizu in Londonu pri-

pravljali naši prvi konflikti z Italijani, z Jugoslovani in deloma tudi s profesorjem Denisonom.

Vrnivši se v Pariz je Štefánik takoj opozarjal dosti odločno na te poteškoče; prikazoval je nujnost previdnejšega postopanja, menceč, da bo treba dati v »Nation Tchèque« celo izraz temu, da Čehoslovaki ne moremo soglašati z radikalno politiko jugoslovenskega odbora. Opozarjal je na to, da tudi rimski prijatelji jugoslovanov (zlasti Francoza Barrère in Loiseau, ruski veleposlanik Giers in drugi) z jugoslovensko taktiko, t. j. z radikalno taktiko jugoslovenskega odbora ne morejo vedno soglašati.

Tako je prišlo k nekaterim nespornim razmisljenjem in k nekim diferencam med nami. Danes — zlasti po jugoslovenskem prijateljskem dogovoru z Italijo — ne more škoditi, če se te stvari povedo. Dobra volja je bila na obeh straneh in ti spori prav za prav še samo dodatno dokazujejo, kako se je češkoslovaška politika vedno trudila biti pravična ter objektivna in kako se je znala vedno — vpoštevaje svoje dobro in dobro naših prijateljev — postaviti na široko stališče skupnih interesov vseh treh narodov v bodočnosti. To je bil vedno Štefánikov in moj cilj.

So.olskemu Mariboru Sokolski dom

Mariborske in okoliške novice

Uspešna kulturna dela Ljudske univerze

v Mariboru

Ob snočjem 15. občnem zboru — Bodoči program posvečen 20 letnici osvobojenja

Sinoči je imela tuk. Ljudska univerza svoj 15. redni občni zbor, s katerim je uspešno zaključila svojo letošnjo bogato poslovno dobo, ki je trajala od 1. oktobra do 21. maja t. l. Zbor je otvoril in vodil za služni predsednik inž. Janko Kukovec, dočim je tajniško poročilo podal agilni tajnik g. prof. Stanko Bunc, blagajniško pa marljivi blagajnik g. Ivan Matelič. Iz poročil posameznih društvenih funkcionarjev povzemamo zanimive podatke, ki pričajo o izredno živahnem delu te naše pomembne ter zlasti v našem obmejnem Mariboru nujno potrebne ustanove, ki je v pretečenem poslovnem letu absolvirala 58 prireditev ter razne strokovne tečaje z 10 predavanji, ki jih je posetilo nad 8.000 obiskovalcev. V doslednem izvajanju svojega programa ni zanemarila naša Ljudska univerza v svojem dosedanjem delu prav nobene pa noge. Velik korak naprej pomeni uspešno zaključeni **cikl ekonomskih predavanj** z dvema prireditvama ter 12 predavanji. Vodil ga je prof. dr. F. Crnek. Veliko zanimanja so zbudila tudi geografsko pokrajinska predavanja s skioptičnimi slikami. Od posameznih predavateljev smo v zadnjem času dobili krasne zbirke ter prvovrsten skioptičen material, s katerim lahko tekmuje s tujino. Častno mesto zavzemajo **literarni večeri**, ki so doživeli topel sprejem in živahno zanimanje, dočim je bilo za kulturne filme kljub njihovi prvovrstnosti znatno manj zanimanja. Po jezikovni opredelitvi je bilo med predavatelji 40 domačih predavateljev, 7 hrvatskih, 1 češki in francoski. Število naših predavateljev (od teh jih je 21 iz Maribora) se je znatno dvignilo, Maribor in okolica sta stopila v ospredje in smo se glede predavateljev takorekoč osamosvojili. Na nevtralnem forumu Ljudske univerze se je nadalje krepko uveljavila sintetična teza, da je treba združiti našo inteligenco, okleniti se tega, kar nas druži ter opustiti vse, kar nas razdvaja. Prof. dr. Crnek je v svojem poročilu o ekonomskem tečaju orisal uspeh teh predavanj, ki so v lahko umljivi obliki tolmačili obiskovalcem ves gospodarski razvoj. Uspešno je tudi delo **ptujske Ljudske univerze**, ki je v pretekli dobi delovala pod okriljem mariborske. Njeno uspešno delo je orisal njen predsednik

prof. St. Canjkar. Ta ustanova se je sedaj osamosvojila. Imela je 13 odlično uspešnih prireditev in beleži skupen obisk 1300 obiskovalcev.

Tajniško poročilo prof. Bunca je bilo posvečeno predvsem živahnemu administrativnemu delu. Prizadevanja gredo za tem, da tudi Ljudska univerza čim častneje sodeluje pri letošnji kulturni razstavi, ki bo prirejena v okviru letošnjih proslav 20 letnice našega narodnega ujedinenja. Prof. dr. Dolar je referiral o zbirki statističnih podatkov vseh dosedanjih predavanj, ki jih je imela Ljudska univerza v toku svojega dosedanjega poslovanja. Po poročilu prof. Bizjaka o zbirki podatkov za zadnji dve leti je predsedujoči otvoril debato, v katero so živahno posegli dr. Dolar, dr. J. Tominšek, dr. Travner, dr. Poljanec, nadz. Senekovič, dr. Crnek in drugi. V teku debate so bili sproženi tehtni predlogi o zbirki podatkov vseh dosedanjih predavanj, ki naj se odslej izpopolnijo s stvarno in objektivno oceno vsakega posameznega predavanja, nadalje o potrebi točne registracije absolviranih prireditev in o potrebi ustanovitve **Ljudske univerze v Murski Soboti**.

Blagajna izkazuje din 30.206,50 prejemkov ter din 26.710,25 izdatkov, dočim se je število članstva dvignilo na 242. V imenu nadzornega odbora je poročal dr. Poljanec, predlagajoč razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: Predsednik inž. Janko Kukovec, podpredsednik prelat dr. Kovačič, namestnik dr. Josip Tominšek, tajnik prof. Bogomir Stupan, nam. prof. Stanko Bunc, blagajnik Ivan Matelič, nam. prof. Ivan Kos, referent za strokovne tečaje prof. dr. Franjo Crnek, referent za glasbo prof. H. Družovič. Odborniki: gospa Maistrova, dr. V. Kukovec, nadz. Senkovič, Niko Vrabl, prof. Rihter, prof. Bizjak, dr. Dolar in dr. Vi. Travner. Preglednika računov dr. Leop. Poljanec in dr. Rapoc.

V bodoči program mariborske Ljudske univerze so uvrščena predavanja, ki so po svoji vsebini posvečena prvenstveno proslaviti 20 letnice našega nacionalnega osvobojenja ter obstoja naše narodne države. Sestav predavanj je že izdelan in so ga zbirajoči s priznanjem ter pohvalo vzeli na znanje.

ce in kozarci. Gostilničar Horvat je skušal podivjane fante spraviti iz gostilne, pa je pri tem slabo naletel. Nenadoma so zabiskali tudi noži in je Horvat v gneči zadobil zabodljaj v trebuh, tako, da se je zgrudil na tla. K sreči pa zabodljaj ni bil usoden, ker noževa ostrina ni poškodovala notranjih organov. Tudi nekateri drugi fantje so ob tej priliki zadobili poškodbe, ki pa niso težjega značaja. Pretepu so napravili konec orožniki, ki so glavnega krivca, omenjenega Ivana P. aretirali. Zadeva bo imela svoj epilog pred sodiščem.

»Toti list«, 7. številka izide jutri v sredo 1. junija!

Predavanje za vpokojene in rezervne častnike. V petek, dne 3. junija ob 20. uri bo v Ljudski univerzi predavanje za vse vpokojene in rezervne oficirje. Predavanje je obvezno in morajo biti prisotni vsi vpokojeni in rezervni oficirji.

Motoklub Maribor. Udeleženci binkoštnega izleta v Benetke naj oddajo potne liste takoj predsedniku g. Salomonu, Radio Maribor, telefon 26—48, v svrho preskrbe italijanskega viza. Plačati je polovično pristojbino. Udeleženci, ki potujejo prvokrat v Italijo, morajo priključiti prošnji fotografijo. Tiskovine za prošnjo se dobijo pri Putniku.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru je imela v nedeljo dne 29. majnika t. l. svoj redni občni zbor. Iz poročil blagajniških funkcionarjev je razvidno, da se je ta domača socialna ustanova kljub raznim

NAŠIM NAROČNIKOM!

Današnji številki »Večernika« smo položili položnice za vse zunanje naročnike ter jih prosimo, da nam naročnino za mesec junij nakažejo. Tudi one naročnike, ki so z naročnino še v zaostanku, prosimo, da isto poravnajo čim prej. Uprava »VEČERNIKA«.

težkočam ugodno razvijala. Koncem leta 1937 je imela v obeh oddelkih za pogreb nino in doto 8137 članov, ki so zavarovani za Din 64.381.000.—. Blagajna je imela lansko leto nad 41 milijonov prometa. Rezervni fond (matematična rezerva in varnostni sklad) je narasel na Din. 7.536.922,93 in se je od leta 1936 zvišal za Din 1.112.633,28. Dosedanji odtegljaj za člane, ki so pristopili pred 1. nov. 1933 se je znižal od 25% na 23% do prihodnjega občnega zbora. Blagajna se je lansko leto preselila v svojo lastno palačo, ki si jo je zgradila na Aleksandrovi cesti, nasproti glavnemu kolodvoru, kar je dokaz smotrnega in uspešnega delovanja tega zavoda.

Nalagajte svoje prihranke v Mestno hranilnico v Mariboru.

Grajska klet. Od 1. junija dnevno koncert. Dobra kuhinja in vina.

Opozorilo! Od 1. junija do 31. avgusta smejo biti trgovine v mestu Mariboru odprte popoldne od 15. (3. ure popoldne) pa do 19. (7. ure zvečer), kar naj blagovoli vzeti na znanje tudi p. t. občinstvo radi nabave svojih potrebščin. Predpoludne v trgovinah normalno poslovanje. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Plemenita gesta. Ravnateljstvo mariborske tekstilne tovarne Doctor in drug bo letošnje poletje poslalo 15 otrok svojih delavcev na stroške tovarne na oddih na morje. Ta plemenita gesta imenovanega podjetja zasluži nedvomno vsestransko priznanje in mnogo posnemalcev!

Šahovske novice. V nedeljo je gostoval šahovski klub UJNZB iz Maribora v Celju, kjer se je srečal z šahovskim klubom Gaberje. Dvomeč se je končal s prepričevalno zmago Mariborčanov v razmerju 7:3. Posamezni rezultati: Kuster:Csörgő III 1:0, Rupar:Mirnik 1:0, Marvin:Golija 1:0, Lukež Bogo:Csörgő I 1:0, Reinsberger:Prezelj 1:0, Dobrila:Šlimšek 1:0, Mišura:Masnak 0:1, Peče:Esih remis, Andič:Janežič 0:1, Koblijer:Csörgő II 1:0. — Na brzoturnirju, ki se je vršil popoldne na 17 deskah, sta zasedla prvi dve mesti člana UJNZB Kuster in Rupar.

K usodni nesreči v Masarykovi 1. Včeraj popoldne ob 15. uri so strokovnjaki mariborskega mestnega gradbenega urada ter nekateri drugi strokovnjaki ponovno izvršili krajevni ogled ter skušali dognati vzroke usodne nesreče. Ugotovili pa so morali samo to, da je bilo skladišče slabo konstruirano in da je iskati vzroka katastrofi v tem, ker so se sedli cementni podložki, na katerih so počivali leseni stebri, ki so nosili streho. Morda je tudi krivo, da so bile nekatere deske položene poševno na skladiščno steno, tako da je bil pritisk prevelik, ki ga slaba konstrukcija ni vzdržala in se je radi tega skladišče zrušilo.

Velika pažnja se posveča v vseh kulturnih krogih veliki reprezentativni razstavi likovne umetnosti v Unionu. — Dovoljena je za časa razstave tudi polovična vožnja s prihodom v Maribor do 20. junija, z vrnitvijo pa do 22. junija. Do polovične vožnje opravičuje cela vozovnica, kupljena pri vseh tu- ali inozemskih postajah, ki služi obenem kot brezplačna povratnica, potem ko si dajo udeleženci razstave na njo vtisniti žig pri razstavnih blagajni.

Dva velika kongresa, ki bosta obrnila pozornost vse države nase in na Ljubljano bosta med pomladnim ljubljanskim velesejemom, ki bo od 4.—13. junija. Na trgovskem kongresu se bo zbralo 6.000 trgovcev iz naše države, pa tudi zastopniki trgovstva iz Bolgarije. Velika posebna razstava »Naša cesta« bo pokazala, kakšne so naše ceste in kakšne bi morale biti. Razpravljali bodo o primernejem cestnem redu za Slovenijo, ki je velikega gospodarskega pomena. Razstava sama bo lahko prepričala udeležence kongresa iz drugih pokrajin in zlasti iz Beograda, da je zahteva Slovenije po dobrih modernih cestah v resnici življenjska ter v interesu vse države. Skupna reprezentativna razstava Francije nas bo izpodbujala, da

XVIII.
LJUBLJANSKI
VELESEJEM

43. razstavna prireditev
4.—13. junija 1938

Polovična vožnja na železnici. Pri blagajnah železn. postaj kupite rumeno železniško izkaznico za din 2.—.

Sejmišče obsega 40.000 m². Preko 600 razstavljalcev iz 14. držav.

Posebne razstave: »Cesta« — Francija — Pohištvo — Avtomobili — Tekstil — Ženska domača obrt.

Lepo zabavišče.

10.—12. junija: III. državni trgovski kongres.

Kino

Kino Union, Maribor. Danes veliki glasbeni in pevski film z ženskim Carusom Grace Moore. Sledi Sherlock Holmes.

Narodna gledališča

Torek, 31. maja ob 20. uri: »Divji lovec«. Premiera. Red A.

Sreda, 1. junija, ob 20. uri: Sreča d. d. Red D. Zadnjič.

»Sreča d. d. se poslavlja — nepreklicno to sredo, 1. junija z redom D, ki nudi ugodno priliko, da si novejšo od Ministrstva prosvete nagrajeno delo pisatelja Velmara Jankoviča ogledajo tudi oni, ki »Sreče« še niso videli ali pa, ki si jo želijo še enkrat natančneje ogledati.

Opozarjamo na nocojšnjo premiero Finžgarjevega »Divjega lovca«.

se oklenemo čim bolj svoje iskrene in mogočne zaveznice, ki ne prihaja k nam z ognjem in mečem, ampak s knjigo. Na razstavi bo namreč 3.000 francoskih knjig.

Reneta bodi pri vsaki jedi na mizi.

Pri igri padla v reko in utonila. Pri Cmureku se je 8 letna posestniška hči Frančiška Zemljičeva igrala na obrežju Mure. Ko se je hotela oprijeti za neko drevo, pa je tresčila v Muro in jo je vodovje odneslo. Njenega trupla doslej še niso našli.

Pod kolesjem avtomobila se je znašla davi 19letna služkinja Fani Očková, uslužbena pri nekem tuk. inženjerju na Aleksandrovi cesti. V trenutku, ko je hotela stopiti na cesto, ji je pridrvel nasproti neki avto ter jo podrl na tla. Virglo jo je nekaj metrov daleč na cesto, kjer je obležala s težje poškodovanimi nogami in rokami. Reševalci so jo odpeljali v tuk. bolnišnico.

Tatovi koles so zopet na delu. Mestnemu uslužbencu Antonu Leopoldu iz Dankove ulice 8, je izginilo iz neke večje v Vojašniški ulici dvokolo v vrednosti 600 din. Kolo nosi znamko »Waffenrad-Steyr« št. 3102440 in ev. št. 2-20.268.

Za 1100 din perila in raznih oblek je odnesla neka uslužbenka trgovcu B o ž i č u Ferdu v Slovenski ulici 34. Zasačila jo je njegova žena v trenutku, ko je odpirala omaro s ponarejenim ključem. Po odpustu iz službe je gospodinja ugotovila, da ji manjkajo še razne druge obleke in perila v prej omenjeni vrednosti.

Sportno gibanje

Ostali rezultati tekmovanja za Davisov pokal. V Parizu je zmagala Francija nad Italijo s 3:2, v Budimpešti pa Nemčija nad Madžarsko s 3:2, dočim se je dvoboj med Belgijo in Nizozemsko Indijo v Bruslju pri stanju 2:1 za Belgijo radi slabega vremena prekinil. V primeru, da zmaga Belgija, bo morala nastopiti proti zamgovalcu Jugoslavija-Švedska v Bruslju.

Poučne številke. Drsalni savez je prijavil ministrstvu za telesno vzgojo, da mu je potrebnih skoro 14 milijonov din za doseg olimpijske zrelosti naših drsalcev. Sedež drsalne zveze je v Zagrebu, kjer je bil v nedeljo občni zbor, na katerem so sklenili, da bo zvezni sedež še nadalje v Zagrebu.

Limbuške novice

Limbušani se čudijo, kako jih mestno avtobusno podjetje zapostavlja! Od 15. majnika ne vozi noben avtobus več v Limbuš, ampak samo do banovinske trsnice (po isti ceni 4 Din). Kdo bo plačal par korakov od Tomšaja na Pekrah takoj za 1 Din več? Potem pa hodi in nosi 20 minut peš v Limbuš! Komaj smo se avtobusni progi privadili, pa nas tako zapostavljate. Imamo sicer železnico, a ne ob istem času ko avtobus. Sicer pa je sedaj udobnost itak iluzorična, ko ne stoji avtobus ob tržnem prostoru na Vodnikovem trgu. Prosimo mestno avtobusno podjetje, da pošlje avtobus do Limbuša, kakor doslej! V primeru neupoštevanja pa pozivamo Rušane, naj nam ustanovijo okoliško avtobusno zvezo! Vsi Limbušani z gostilničarji vred!

Ia življenja in sveta

Prva avtomobilska nesreča

Takrat se je pojavila tudi prva avtomobilska šala. Neki sofer je prevrnil moidočega potnika. Ko je ta padel na zemljo, je zavpil: »Ali ne znate trobiti?« — »Trobiti znam, toda voziti ne znam dobro.« Druga šala: Okoli leta 1900 je stopil v trgovino z avtomobili nek mlajši gospod in rekel trgovcu: »Pred mesecem dni sem kupil pri vas avto. Rekli ste, da mi boste dali za vsak zlomljeni del nov del.« — »Mož beseda sem. Kaj manjka vašemu avtu?« — »Nič, toda meni dajte zamenjati mojo zlomljeno nogo in moji ženi štiri izbite zobe.« — Istega leta je neki pariški sofer napravil to aprilsko šalo; namesto da bi dvignil levo roko, je dvignil desno in s tem povzročil težko nesrečo. Povožil je tri pešce. Zato je dobil šest mesecev ječe. Še precej dobro se je zmalal.

Nekoč in danes

Idila iz prvi polovice 15. stoletja: Napad čete arkebuzirjev. Oboroženi so s primitivnimi puškami, težkimi 10 do 15 kg. Med streljanjem so puške naslonjene na vilice, na spodnji strani blizu ustja je močan kavelj, ki prestreže udarec nazaj. 48 povelj je potrebnih, da se to orožje nabaše in sproži. Do 100 gramov težka krogla leti do 200 m daleč. To je bil prvotni samostrel. Top iz iste dobe je bronast. Položen je v nekakšen žleb in strelja iz skrivališča. Posadka je med streljanjem zavarovana pred sovražnimi pišcami s premično streho, konstruirano na posebnem ogrodju. S kvadrantom se določi smer. Z lopatico se nasuje smodnik, v cev se potisne kamenita krogla in utesni s predivom in malto. Potem počakajo, da se to posuši. Ta čas se posadka skriva, vsi se odkrijejo in molijo. Slednjič se top sproži. Če se kamenita krogla ne razleti, jo požene do 400 m daleč. Kronika iz l. 1437 slavi vrlega topničarja, ki je v enem dnevu ustrelil trikrat iz topa in sicer ob različnih elevacijah. — A zdaj? Moderna strojnica ustrelji avtomatično in enakomerno 8 do 10krat v sekundi. Krogla prehite do 90 cm debel smrekov hlo. Daljnonosni top zadene pri elevaciji okrog 50° 120 km oddaljeni cilj. Granata se dvigne 40 km visoko in večji del njene poti leži v stratosferi. Ob izstrelu ima toliko energije, da bi lahko z njo premaknila 850 železniških vagonov, od katerih tehta vsak 100 metrskih stotov.

Zakonski pristan.

Pogovarjala sta se o zakonu: »Zakon«, je dejal Mazi, »je kakor pristan, v katerem se srečata dve ladji.« Pa zastoka Gornik: »Že reš, toda jaz sem srečal vojno ladjo.«

Otroška pamet.

Tončka so vprašali, če njegov mali bratec že hodi. Pa se je odrezal: »Hoditi še ne zna, ampak noge pa že ima.«

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhom oddam. Magdalenska ul. 50. 3297

Stanovanje

GOSPODA sprejem na stanovanje in vso oskrbo. Tedensko din 100.—. Vrbanova 6. Venko. 3286

SOBO IN KUHINJO zelo poceni oddam. Zg. Radvanje 112, mimo tovarne na glavni cesti. 3285

STANOVANJE dve sobi in kuhinjo oddam s l. julijem. Vprašati Aljaževa ul. 25. 3281

ENOSOBNO STANOVANJE oddam s l. julijem dvema osebam, v bližini glavnega kolodvora. Naslov v upravi »Večernika«. 3292

STANOVANJE dam v najem takoj. Vojašniška ul. 5. 3299

Službo išče

GOSPODIČNA ki govori tudi nemški, želi službo kot instrumentarka pri zobozdravniku v Mariboru. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Instrumentarka«. 3288

Službo dobi

NATAKARICO sprejem takoj. Ponudbe pod »Maribor« na upravo lista. 3282

STALNA SLUŽBA Sprejememo v stalno službo izobražene gospode z lepim nastopom za sistematično obiskovanje strank v Mariboru in okolici. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Stalna služba«. 3272

Čedno blago za dečve

v novih vzorcih prinaša

Tekstilana Büdefeldt Maribor, Gosposka 14.

Spomnite se CMD!

Za Binkošti na vsako mizo brezalkoholni jabolčni sok

Reneta

Pijača za mlado in staro

Dobite pri vseh trgovcih in v kavarnah ali pa pri tvrdki

Adalbert Gusel

Maribor, Aleksandrova cesta 39 3294

Razno

OTOMANE din 365.—, afrik madrace din 180.—, žične vložke din 85.—, zajamčeno dobavlja »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 3268

RENETA pijača mladih in odraslih (sta rih). 3274

ZA BIRMANCE so aktovke, ročne torbice, denarnice in nahrbtniki najprimernejša darila. Veliko izbiri in po nizkih cenah priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova 13. 3129

Prodaj

Prodajam globok OTROŠKI VOZICEK Vprašati Tomšičev drevored št. 12. 3292

RADI SELITVE

takoj naprodam: dobro ohranjena jedilnica, miza, spalnica, preproge, madrace, umivalnik trd les z ogledalom, stoli, pernice, moške obleke, čevlji. Dr. Verstovškova ulica 6-II, desno. 3293

PRODAM

lepo, polit. omaro poceni. — Turnerjeva 28. 3298

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam Ruška c. 35 Maribor. 3289

OPREMLJENO SOBO oddam gospodi s l. junijem. Kopalnica. Gosposka 46-III, 8. 3283

Lepo, sončno SOBO oddam v najem. Vprašati Vrbanova ul. 53. 3296

Lenka

»Secessio!« se je nasmehnil stari. »Tu imate v malem, kar beremo v zgodovini na vsaki strani. Poteptane svoboščine, privilegiji —.«

»Ali to je treba prepričati — takoj grem k rektorju —.«

Zvami pojdem —«. Duhovnik je stopal sprejati, za njim pa mirni Germanus.

Nasla sta rektorja, ki je potisnil stran nke fizikalne aparate in stal pri oknu ter opazoval množico ljudi in študentov.

»Kaj se je zgodilo!« je zatarnal profesor veruka.

Nastopila je temperatura vorče, mlade krvi.

»Izvolite jim prosim ukazati, da se razidejo. —«

»Ne bodo se razšli, ako so se že tako daleč osmelili.«

»Treba jih bo razgnati!«

»Kdo jih bo? Kmoniček?« je dodal za rektorja German in na ustnicah se mu je pojavil smehljaj.

»Sam jih pozovem, da se mirno razi-

dejo!«

»Ako hočete. V mojem imenu —« je odgovoril rektor.

Katehet je odšel.

V tem so se filozofje skoro polnoštevni razvrstili. Lepo je bilo videti mladeniče in mlade može, kako so se razporedili s palicami v rokah. Koliko glasov, krikov in klicev! Koliko smeha, dovtipov in vriskov!

Ljudstvo se je kar trlo vseokoli in na slehernem licu je odsevalo veselje. Malo se jih je oglasilo proti študentom. Pravkar je stopil katehet na porto — v tem je ravno v polni moči zazvenela godba, muzikantje so stopili v spreved, za njimi filozofi.

Gromko je odmeval korak sto in sto mladih nog. Za študente so se volili tisti, ki so imeli čas; povsod so hiteli ljudje iz hiš, da se prepričajo o drznem naklepu študentov. Mnogi so se hitro vrnili, da se preoblečejo in krenejo v gaj. Saj je bil pri tej majski slavnosti v gaju vedno ves Litomišeli.

Množica študentov je odšla, godba je utihnila.

Na porti je ostal preplašeni, razjarjeni

profesor. Kaj takega se ni pripetilo, odkar stoji filozofija!

Zarota se je imenitno posrečila. Študenti so stali kot eden, na nevarnem kraju niso izgovorili niti besedice. Komur so pa zaupali, godbi, gostilničarjem itd. je bilo samim na tem, da ostane, stvar do zadnjega prikrita. Občinstvu so vedeli, da bodo veseli pozdravili smeli čin in prav tako kot druga leta prišli na majsko slavnost.

Po vsem mestu je bilo nenavadno živahno. Saj je napočil nepričakovan praznik, ki so ga že tri leta črtali iz litomišelskega koledarja. Tu meščan z družino, tam mati s hčerami, to posamezni, tam skupine, povsod so govorili o tem nepričakovanem in zato tem bolj dobrodošlem veselju.

Gospodična Elis se je nemalo prestrašila, ko ji je Fribort v zadnjem trenutku povedal o slavnosti in jo povabil v gaj. Znova je svarila skrbno, dobra gospodinja; pa govori mladi, živahni krvi! Upirala se je, in hotela iti; ko pa ji je Vavrena pošepetal, da bo videla Lenko in lahko z njo govorila, se je odločila.

Študentje so odšli in postarna dama se je pričela opravljati. Vse na njej je bilo staromodno, kakor je bilo v njenih mladih letih, dobro ohranjeno. Oblekla je dolge rokavice, vzela ozek svilen šal, v tem je vstopila hišna gospodinja.

»Ah, to sem vesela, gospodična Elis, da greste! Ta moja neumnica me mori, malo da ne joče. Mora biti tam, misli, da brez nje ne bodo opravili. Zaradi te muzike pa vendar ne morem zapreti trgovine in ata je na trgu.«

»Naj le gre gospodična Marinka z mano. Prav vesela bom —« jo je prekinila gospodična Elis.

»Hvala Bogu! No, ta bo skakala! Čakati vam ne bu treba; ako gre za glasbo ali kaj podobnega je še preveč urna!«

»Mladost, radost, gospa!«

O Nedošin, Nedošin! Minila je tvoja slava!

Zredčilo se je drevje, ni več paviljonov, eremitaže, izginila je poletna dvorana, kjer se je ob prijetni glasbi sukala mladina. Toda takrat je še cvetela slava nadošinskega gaja. (Dalej.)

Kvadratnih metrov

Vaše kože — kajli tako velika je površina kože, ki služi za »dihanje« —

je sedaj najbolj dovzetnih, da se pomladi in okrepi. Nudite ji torej koleslerin vsebujočo Solea kremo, ki kožo hladi in jo žamejno mehko porjavi.

SOLEA
Milo in krema

Zdravljenje revme

pavšal za 10 dni od din 600.—
pavšal za 20 dni od din 1.140.—

te cene veljajo do 15. junija, vpoštevani so vsi izdatki za stanovanje, žveplene ali blatne kopeli, prvovrstna oskrba v prvi kopališki restavraciji s taksami. Prosimo za pravočasno prijavo, ker imamo samo še nekoliko sob na razpolago. Prospekte in pojasnila pogojev dobite od ravnateljstva radioaktivnega žveplenege kopališča

Varaždinske Toplice

Krojačica Anica Marin

je prevzela salon za dame na Koroški c. 11 3290 (lokal) Dobra postrežba. — Nizke cene.

Preselitveno naznanilo!

Čenjenim strankam in ostalemu občinstvu vljudno naznanjam, da se preselim iz dosedanjih prostorov na Glavnem trgu 14, na

Aleksandrovo cesto šte. 59

nasproti novega carinskega poslopja.

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost ter se še nadalje priporočam

Slavan Ribarič

galanterija, pletenine, papir, Aleksandrova cesta 59.

Širite »Večernik«